

23. 3. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Vláda schválila nový cizinecký zákon a reformu stavební správy | Představenstvo ČAK řešilo strategii pro umělou inteligenci a elektronické úschovy | Zákon o registraci subjektů se zahraničními vazbami vyvolal kritiku nevládního sektoru | Směrnice Omnibus I vstoupila v platnost a mění pravidla podnikového reportingu | Ústavní soud rozhodl o právu rodiče přespát u dítěte na JIP | Nejvyšší soud potvrdil právo médií informovat o výuce učitelky k Ukrajině | Zákon o digitální ekonomice v prvním čtení ve Sněmovně | Transpozice směrnice o spotřebitelském úvěru a regulace návykových látek | Prezident Pavel podepsal státní rozpočet na rok 2026

Prezident Pavel podepsal státní rozpočet na rok 2026

Prezident Petr Pavel v pátek 20. března podepsal zákon o státním rozpočtu na rok 2026 se schodkem 310 miliard korun, příjmy ve výši 2 117,8 miliardy korun a výdaji 2 427,8 miliardy korun. Poslanecká sněmovna rozpočet schválila ve třetím čtení 11. března poměrem 103 hlasů pro a 88 proti, přičemž od ledna fungoval stát v režimu rozpočtového provizoria. Národní rozpočtová rada kritizovala navržený schodek jako překračující limit stanovený zákonem o rozpočtové odpovědnosti, podle něhož měl maximální přípustný deficit činit 247 miliard korun. Prezident Pavel při setkání s premiérem Babišem 17. března upozornil, že příští rozpočet musí lépe reflektovat závazky ČR vůči NATO v oblasti obranných výdajů, jinak zvaží uplatnění práva veta.

Vláda schválila nový cizinecký zákon a reformu stavební správy

Vláda na svém zasedání 16. března odsouhlasila návrh zákona o vstupu a pobytu cizinců předložený ministrem vnitra Lubomírem Metnarem. Zákon přináší zásadní digitalizaci procesů při vyřizování pobytových oprávnění prostřednictvím nového informačního systému IKAS, jenž bude propojen s dalšími státními databázemi pro rychlejší prověřování žadatelů, a zavádí povinnou registraci občanů EU pobývajících v ČR déle než 90 dní s účinností od roku 2030. Současně kabinet schválil implementační plán reformy státní stavební správy, na jejímž základě má být stávajících více než 600 stavebních úřadů nahrazeno jednotnou strukturou zahrnující jeden ústřední Úřad pro územní rozvoj, 14 krajských poboček a 205 územních pracovišť podle principu „jedno řízení, jedno povolení“. Plná účinnost nové soustavy se předpokládá od ledna 2028.

Mandát pro Evropskou radu a vládní pozice k emisním povolenkám

Na 367. jednání Výboru pro Evropskou unii na vládní úrovni 16. března vláda schválila mandát pro premiéra Babiše na summit Evropské rady konaný 19.-20. března v Bruselu. Česká republika podpořila italský návrh na pozastavení uplatňování systému EU ETS 1 na přechodné období a požaduje stanovení cenového stropu emisních povolenek. Premiér Babiš označil stávající systém emisních povolenek za „absolutní katastrofu“ s dopadem na český průmysl ve výši minus 159 miliard korun a prosadil, aby Komise předložila návrh revize ETS nejpozději do léta 2026.

Transpozice směrnice o spotřebitelském úvěru a regulace návykových látek

Vláda dále schválila novelu zákona o spotřebitelském úvěru, která do českého práva implementuje novou evropskou směrnici a zavádí stropy pro roční procentní sazbu nákladů u standardních i krátkodobých půjček s cílem omezit extrémně drahé úvěrové produkty a předcházet dluhovým pastem. Kabinet rovněž odsouhlasil nařízení vlády o seznamech návykových látek, jímž se regulují konopné deriváty HHC a další psychoaktivní látky. Současně vláda vyjádřila nesouhlasné stanovisko ke třem poslaneckým návrhům zákonů týkajícím se nemocenského pojištění, sociálního zabezpečení a státní sociální podpory, které předložili opoziční poslanci z klubu KDU-ČSL.

Sněmovna projednala zákon o podpoře bydlení a další předlohy

Poslanecká sněmovna na své 12. schůzi zahájené 13. března projednávala v prvním čtení novelu zákona o podpoře bydlení, jejímž cílem je zacílit podporu na osoby s regionální vazbou a posílit prevenci ztráty bydlení. V diskusi zazněla kritika podfinancování přenesené působnosti obcí v oblasti sociální práce a kontaktních míst pro bydlení. Sněmovna ve stejném období podpořila v prvním čtení rovněž nový zákon o účetnictví modernizující právní úpravu z roku 1991, novelu zákona o investičních společnostech transponující příslušnou směrnici EU a předlohu o zpřístupnění dat v dopravě.

Zákon o digitální ekonomice v prvním čtení ve Sněmovně

Poslanecká sněmovna pokračovala v projednávání vládního návrhu zákona o digitální ekonomice, jehož rozprava byla dříve přerušena po uplatnění veta tří poslaneckých klubů proti zrychlenému projednání. V debatě zaznívaly příspěvky o regulaci digitálních služeb, zneužívání nástrojů směrnice o digitálních službách k ovlivňování voleb a o zkušenostech z Rumunska. Diskutovalo se rovněž o polském prezidentském vetu implementace DSA z ledna 2026 a o potřebě důsledné transpozice evropského regulatorního rámce pro digitální prostředí do českého práva.

Veřejné slyšení kandidátů na veřejného ochránce práv

Dne 17. března se v Poslanecké sněmovně uskutečnilo veřejné slyšení kandidátů na funkci veřejného ochránce práv. V témže výborovém týdnu se předseda Sněmovny Tomio Okamura setkal s předsedy parlamentů zemí V4 k posílení česko-slovenské vzájemnosti. Výbor pro evropské záležitosti 18. března projednal vládní pozice pro nadcházející Evropskou radu a Sněmovna vyhlásila výzvy k předložení návrhů na volbu členů Kontrolní rady Technologické agentury ČR a Grantové agentury ČR.

Senát projednal kandidatury na člena Rady Českého rozhlasu

V Jednacím sále Valdštejnského paláce proběhlo 18. března veřejné projednání kandidatur na nového člena Rady Českého rozhlasu. Návrhy mohly podávat oprávněné právnické osoby od 16. ledna do 16. února 2026 na základě novely zákona o Českém rozhlasu z roku 2023. Samotná volba byla zařazena na program 22. schůze Senátu naplánované na 25. března, přičemž na téže schůzi měli senátoři projednat i návrh novely zákona o státních svátcích a dalších legislativních předloh.

Nejvyšší soud potvrdil právo médií informovat o výuce učitelky k Ukrajině

Nejvyšší soud odmítl dovolání učitelky Martiny Bednářové a potvrdil, že média mohla informovat o její výuce jako o věci veřejného zájmu. Spor se týkal článku serveru Seznam Zprávy z dubna 2022, který popisoval nepravdivé informace sdělované žákům o válce na Ukrajině. Soud konstatoval, že pedagog při výkonu své profese podléhá veřejné kontrole a zveřejnění jména, podobizny i části zvukového záznamu bylo oprávněné na základě zpravodajské licence. Kauza měla i trestněprávní rozměr – Městský soud v Praze Bednářové uložil sedmiměsíční podmíněný trest za ospravedlňování válečných zločinů.

Soud dočasně zakázal televizní vysílání filmu Sbormistr

Obvodní soud pro Prahu 4 zakázal předběžným opatřením televizní vysílání českého filmu Sbormistr, inspirovaného kauzou sbormistra Bambini di Praga Bohumila Kulínského, odsouzeného za sexuální zneužívání. Žena, která se ve snímku poznala, uspěla s návrhem na ochranu osobnostních práv, přičemž soud shledal markantní podobnosti mezi dějem filmu a reálnými událostmi ze života žalobkyně. Předběžné opatření se vztahuje pouze na pozemní televizní vysílání v Česku a platí do pravomocného rozhodnutí ve věci samé. Případ otevírá důležitou otázku hranic umělecké licence a ochrany obětí trestných činů.

Ústavní soud rozhodl o právu rodiče přespat u dítěte na JIP

Ústavní soud odmítl stížnost matky měsíčního chlapce, která požadovala možnost přespat u syna na jednotce intenzivní péče. Ve svém rozhodnutí potvrdil, že právo rodiče být s dítětem v nemocnici není neomezené a musí ustoupit provozním podmínkám oddělení intenzivní a resuscitační péče. Soud odkázal na zákon o zdravotních službách, který podmiňuje přítomnost zákonného zástupce kapacitou zařízení a zajištěním nerušeného poskytování péče ostatním pacientům.

Nejvyšší soud potvrdil nařízený prodej bytu problémové sousedky

Občanskoprávní kolegium Nejvyššího soudu schválilo právní větu z případu, kdy soud nařídil prodej bytu ženy, která po dobu deseti let obtěžovala sousedy házením exkrementů a těžkých předmětů z okna, nočním bušením do radiátorů a vulgárním křičením. Soud potvrdil, že nucený prodej jednotky podle § 1184 občanského zákoníku je prostředkem ultima ratio, avšak v tomto případě nebylo možné kolizi mezi právem na bydlení a právy ostatních vlastníků vyřešit jinak. Rozhodnutí představuje důležitý precedent pro společenství vlastníků jednotek při řešení dlouhodobě neúnosného chování jednotlivých členů.

Pokračování trestního řízení s Dominikem Ferim

Obvodní soud pro Prahu 3 zahájil 16. března hlavní líčení v nové trestní věci bývalého poslance Dominika Feriho, který čelí obvinění ze znásilnění tehdy sedmnáctileté dívky. Feri před soudem odmítl veškerá obvinění a zvolil neobvyklý postup, kdy hodlá vypovídat až na konci řízení. Jednání bylo odročeno na 20. dubna k výslechu svědků. Feri v současnosti vykonává tříletý trest odnětí svobody za dvě znásilnění a jeden pokus, přičemž jeho žádost o podmíněné propuštění zamítl v lednu 2026 Okresní soud v Teplicích.

Zákon o registraci subjektů se zahraničními vazbami vyvolal kritiku nevládního sektoru

Návrh zákona o registraci subjektů se zahraničními vazbami, připravovaný koaličními poslanci, se setkal s ostrou kritikou zástupců neziskových organizací na ochranu lidských práv. Kritici normu přirovnávají k ruskému zákonu o zahraničních agentech a varují, že povinné zveřejňování údajů o financování by mohlo přímo ohrozit bezpečnost spolupracovníků v zemích s autoritářskými režimy. Debata o zákonu probíhá v širším kontextu diskusí o transparentnosti financování neziskového sektoru a hranicích mezi legitimní kontrolou a omezováním občanské společnosti.

Představenstvo ČAK řešilo strategii pro umělou inteligenci a elektronické úschovy

Představenstvo České advokátní komory na svém březnovém zasedání v Brně pokračovalo v implementaci strategie pro oblast umělé inteligence, kterou předložila Jana Pattynová za Sekci pro umělou inteligenci a nové technologie. Komora současně řeší přechod na novou verzi Elektronické knihy úschov, přičemž staré rozhraní eku-cak.cz má přestat fungovat 31. března 2026. Představenstvo se zabývalo rovněž praktickými problémy zajišťování telefonického kontaktu mezi obviněnými a jejich advokáty ve věznicích a zapojením ČAK do pracovní skupiny k rekodifikaci trestního řádu.

Směrnice Omnibus I vstoupila v platnost a mění pravidla podnikového reportingu

Dne 18. března 2026 vstoupila v platnost směrnice Omnibus I, která zásadně mění pravidla pro podnikové vykazování udržitelnosti podle směrnice CSRD a povinnosti náležité péče v dodavatelských řetězcích podle směrnice CS3D. Nově se povinnost reportingu týká pouze společností s více než 1 000 zaměstnanci a obratem nad 450 milionů eur, čímž je z povinnosti vyňato odhadem 80 procent dříve dotčených podniků. Česká republika v Radě EU 24. února hlasovala proti konečné podobě směrnice s argumentem, že sice podporuje princip zjednodušení, ale provedení považuje za nedostatečné z hlediska ochrany dodavatelských řetězců. Členské státy musí změny CSRD transponovat do 19. března 2027 a změny CS3D do 26. července 2028, což pro české firmy znamená výrazné snížení regulační zátěže zejména v segmentu středních podniků.

Deset lídrů EU včetně premiéra Babiše požaduje reformu systému emisních povolenek

Český premiér Andrej Babiš zaslal společně s lídry dalších devíti členských států, včetně Itálie, Polska, Maďarska a Rakouska, dopis předsedkyni Evropské komise Ursule von der Leyen s požadavkem na důkladnou revizi systému obchodování s emisními povolenkami EU ETS. Koalice požaduje prodloužení bezúplatných emisních povolenek pro průmysl za rok 2034, postupný přístup k jejich eliminaci a předložení legislativního návrhu nejpozději do konce května 2026. Babiš argumentuje, že vysoké ceny uhlíkových povolenek pohybující se kolem 70 až 85 eur za tunu výrazně zvyšují náklady na energii a ohrožují konkurenceschopnost českého ocelářského, cementářského a chemického průmyslu. Komise zatím odmítá zásadní změny systému a revizi směrnice plánuje předložit ve třetím čtvrtletí 2026.

Evropská rada spustila agendu „Jedna Evropa, jeden trh“

Zasedání Evropské rady ve dnech 19.-20. března přijalo závěry k několika klíčovým oblastem a spustilo novou agendu pro posílení konkurenceschopnosti pod názvem „One Europe, One Market“ se souborem konkrétních opatření a termínů do konce roku 2027. Pro českou ekonomiku silně závislou na exportu je tato agenda prioritní, neboť zahrnuje odstranění bariér na jednotném trhu a snížení energetických nákladů. Summit se rovněž věnoval eskalaci konfliktu na Blízkém východě po izraelském úderu na iránská plynová pole South Pars, jenž způsobil prudký růst cen energií, a vyzval k moratoriu na útoky na energetickou a vodní infrastrukturu.

Rada pro životní prostředí diskutovala budoucnost emisních norem pro automobily

Ministři životního prostředí na zasedání Rady 17. března projednávali návrh Komise upravit cíl snižování emisí CO₂ pro osobní automobily do roku 2035 ze 100 procent na 90 procent s možností kompenzace zbývajících 10 procent alternativními udržitelnými palivy. Pro český automobilový průmysl v čele se Škodou Auto představuje větší technologická flexibilita pozitivní signál. Česko se rovněž připojilo ke skupině osmi států informujících o implementaci nařízení LULUCF a spolu s dalšími pěti zeměmi vzneslo požadavek na urychlení povolovacích řízení v rámci environmentálního omnibusu.

Evropská komise schválila pátou platbu z Fondu obnovy pro Česko

Evropská komise pozitivně posoudila pátou žádost Česka o platbu z Nástroje pro obnovu a odolnost v hodnotě 614 milionů eur, přičemž vyplacení se očekává v průběhu března 2026. Prostředky jsou určeny na projekty dostupného bydlení, udržitelné mobility, energetické účinnosti budov, železniční infrastruktury a digitální transformace podniků. Po vyplacení této tranše dosáhnou celkové prostředky vyplacené Česku z RRF částky 6,8 miliardy eur, což odpovídá 78 procentům celkové alokace národního plánu obnovy. Česko musí implementovat všechny zbývajcí milníky a cíle do srpna 2026 a podat poslední žádost o platbu do konce září 2026, což vytváří značný tlak na dokončení zbývajících reforem.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obávkové metody](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)